

Apró közlemények.

Az emberiség őshazája. Még mindig eldöntetlen kérdés, hogy az emberiség egy helyen keletkezett-e s innen terjedt el a Föld különböző részeibe vagy pedig egymástól függetlenül, több helyen lépett fel. Ázsiának a többi kontinenssel való kapcsolata kétségtelenül kimutatható. Korzika és Szardínia szigetek Európa és Afrika egykori területi összefüggésére utalnak. Madagaszkár és a Dekáni-plató egy hajdani, lesüllyedt szárazföldre engednek következtetni. Duvillé antropológus szerint azon a területen belül, melyhez a Földközi-tenger, az Indiai-óceán északi része és a középamerikai tenger tartoznak, mindig igen kedvező viszonyok voltak az élet számára. Ezt a területet „Mesogea“-nak nevezi. A Földközi-tenger, valamint a Tigris-Eufrátesz-Indus közti terület a három kontinens állatvilágának a találkozóhelye, amit a tigris, elefánt, orrszarvú, oroszlán hajdani és részben mai földrajzi elterjedése bizonyít. Szerinte ez a terület volt az emberiség őshazája. A fő paleolitikus központok Afrikában voltak, de megtaláljuk Európában és Dél-Ázsiában is ezeket. Nyugat-Európa és India paleolitikus kultúrája között határozott összefüggést lehet kimutatni. Amerika paleolitikus ipara ellenben már autochtonnak látszik. Feltehetően, hogy az őskontinens harmadkori lakói negritók voltak. Ezek később teljesen szétszóródtak. Ezek leszármazottai lehetnek az Andamánok és egyes maláj szigetek primitív törzsei. A Maláj félsziget a harmadkorban még lakatlan volt legalább harmadkori csontmaradványokra itt még nem akadtak. Auszt-

rália és Oceánia is csak a későbbi időkben bevándorlás útján népesedtek be. (Morgan: La Mesogée et le berceau de l'humanité. La Géographie 1923 július.) H. A.

Az új török határok. A múlt év július havában megkötött lausannei szerződés szerint lassú kimúlásra ítélt és teljesen életképtelenné tett Törökország ismét lélekzethez jutott s egykori birtokai egy részének visszaszerzésével megszerezte azokat a lehetőségeket, melyek alapján önálló állami életét kiépítheti. A lausannei szerződés legfőbb eredménye, hogy Törökország a háború előtti európai birtokát, melyet Görögországnak ítélték oda, valamint a nemzetközi városnak szánt Konstantinápolyt visszakapta. Kis-Ázsia feletti szuverenitását, melyet eredetileg mindenféle idegen beavatkozással igyekeztek megbénítani, sikerült biztosítani. Az oroszokkal még 1921-ben kötött karsi egyezmény értelmében nemcsak régi örményországi birtokát szerezte vissza, hanem a régi Orosz-Örményországnak az Arras-folyótól délre eső részét is megkapta az orosz területen lévő Bakum kikötő szabad használatának a jogával. Kurdisztán a Moszul környékén lévő petróleumforrásokkal, melyekre az angolok is erősen pályáztak, szintén az ő kezükben maradt. A Dardanellát és a Márvány-tengert nemzetközileg szabadnak nyilvánították. Két oldalán mintegy 100 km. szélességben, valamint a Marica-folyó mentén egy sávot katonailag meg nem erősíthetőnek minősítették. Ez utóbbiba esik bele Drinápoly és Musztafapasa. Gallipoli

félsziget déli része török közigazgatás alatt marad, de angol, francia és olasz ellenőrzés alá kerül. A szigetek közül Imbrosz és Tenedosz török kézen maradnak. Mytiléne, Kiosz, Számosz és Nikaria Görögország birtokában maradnak, ed erődöket nem építhet rajtuk és hadi hajóbázisul nem használhatja azokat. Rodosz, Patmosz, Kosz, Karpatosz szigeteket Olaszország kapta. H. A.

Társulati ügyek.

Szakosztályi ülés. Ez év dec. hó 21-én az Emberföldrajzi Szakosztály a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatósági üléstermében igen látogatott ülést tartott, melyen *Bátky* Zsigmond komárom-megyei településtörténeti tanulmányairól, *Hézser* Aurél pedig zempléni megyei táj-földrajzi tanulmányairól számolt be.

A Zsebatlasz-pályázatok nyertesei. Az 50.000 koronás ösztöndíjat a Szent István-főgimnázium Budapesten nyerte. A 10.000 koronás pályadíjakat a következő intézetek nyerték: budapesti evangélikus főgimnázium, budapesti VIII. ker. Horánszky-utcai főreálisk, budapesti II. ker. Ponty-utcai kereskedelmi iskola, budapesti IV. ker. Váci-utcai leánygimnázium, jezsuita főgimnázium Kalocsán és az állami polg. fiúisk. Békéscsabán. Az 5000 koronás pályadíjakat a következő intézetek nyerték: budapesti VII. ker. Kertész-utcai felső kereskedelmi isk., budapesti VII. ker. Madách Imre-főgimn., bencés főgimn. Kőszegen, főreáliskola Szombathelyen, All. főgimn. Győrött, főgimn. Kisújszálláson, kir. kath. főgimn. Miskolcon és a magyaróvári főgimnázium.

